

Det nya ämnet *Byggekunskap* i förhållande till förlagets tidigare läroböcker:

Byggekunskap nivå 1 (BYGK1N0) och 2 (BYGK2N0).

Den centrala innehållet i den nya ämnesplanen skiljer sig delvis från tidigare kursplan även om stora delar finns kvar. De som börjar på programmen från 2025 kan fortfarande ha användning av huvuddelen av innehållet i de befintliga läroböckerna "Bygg och anläggning" samt "Fastighetsskötsel" tillsammans med lärarwebbens innehåll.

Böckerna innehåller stora delar av den teoretiska kunskapen som fortfarande efterfrågas. Det centrala innehållet betonar också vikten av att eleverna får reflektera och samtala runt arbetsprocess, yrkeskultur, attityder m.m. I varje kapitel finns en berättelse med frågor att samtala om och reflektera runt som motsvarar den delen.

I lärarwebben finns dessutom många förslag på och beskrivningar av olika praktiska bygguppgifter som går bra att utföra i skolan och ger eleverna möjlighet att prova olika moment.

Här nedan finns inlagda listor/PDF-filer som tydligt visar vilka kapitel/platser i de befintliga böckerna eller i webben respektive punkt från läroplanens centrala innehåll finns beskriven samt vad som fattas. Lära Förlag planerar att under läsåret 2025–2026 lägga in stora delar av punkterna från det centrala innehållet som nu fattas i lärarwebben. Böckerna kommer senare att redigeras så de helt uppfyller de nya ämneskraven.

Byggkunskap 1 Nivåkod: BYGK1N0 200 poäng**Centralt innehåll**

Undervisningen i ämnet *Byggkunskap* på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll, se tabell.

I den högra spalten ser du var i boken *Bygg och anläggning* du kan hitta respektive innehåll. Finns det i boken *Fastighetsskötsel* står det "Fastighet" och finns det i lärarwebben står det "Webb". Det rödmarkerade fattas för närvarande i förlagets läroböcker och webb.

<i>Byggprocessen och byggarbetsplatsen</i>	
Översiktligt om vanligt förekommande arbetsområden och arbetsprocesser inom byggnadsplåtslageri, husbyggnad, markarbeten och måleri i samband med nyproduktion, ombyggnad och renovering.	<i>Kap 1 + webb kap 1.</i>
Översiktligt om byggbranschens roll för en hållbar utveckling samt om branschens ansvar för hållbart byggande, till exempel genom sortering av byggavfall samt genom återbruk och återanvändning av byggmaterial.	<i>Kap 7.</i>
Översiktligt om olika byggnaders funktion, konstruktion och användningsområden, däribland skillnaden mellan bostadshus, lagerbyggnader och kallförråd.	<i>Delvis i Fastighet kap 1 + delvis i webb kap 4.</i>
Studiebesök, till exempel i anslutning till byggarbetsplatser och på byggvaruhus.	<i>Praktisk lektion.</i>
Översiktligt om varsamhetskrav vid renovering och ombyggnad, till exempel för att tillvarata byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden.	<i>Fastighet fördjupning kap 1.</i>
Översiktligt om lagar och andra bestämmelser som gäller på en byggarbetsplats, till exempel bestämmelser om brandfarliga arbeten och om arbete från ställning och arbetsplattform.	<i>Kap 8.</i>
<i>Planering och utförande</i>	
Tolkning av enklare arbetsbeskrivningar och ritningar för att lösa arbetsuppgifter.	<i>Fördjupning kap 2–5 + webb.</i>
Planering för att lösa en given arbetsuppgift, däribland material- och metodval.	<i>Kap 2–5.</i>

Bedömning av risker förknippade med arbetsuppgiften.	<i>Kap 8 samt vartefter tillsammans med olika arbetsuppgifter/ verktyg.</i>
Tillverkning av enklare konstruktioner av trä, murverk eller betong. Enklare måleriarbete inomhus och utomhus.	<i>Kap 2–4.</i>
Problemlösning i samband med arbetsuppgifterna.	<i>Kap 2–4.</i>
Metoder för dokumentation och utvärdering av arbeten samt användning av utvärdering i förbättringsarbetet.	
Nödlägesrutiner och första hjälpen vid krissituationer och olycksfall.	<i>Webb kap 8.</i>
<i>Hantering av material och verktyg</i>	
Val, användning och vård av vanligt förekommande verktyg, mätverktyg och maskiner inom deras olika användningsområden. Verktygens och utrustningens funktion och användningsområden.	<i>Kap 6.</i>
Användning av personlig skyddsutrustning och ergonomiska hjälpmedel, till exempel för att hindra fall och minska påverkan av buller, damm och vibrationer samt för att undvika felaktiga arbetsställningar.	<i>Kap 6, 8.</i>
Val, hantering och bearbetning av olika typer av byggnadsmaterial. Olika byggmaterial samt deras användningsområden, egenskaper och funktion.	<i>Kap 2–4.</i>

Byggkunskap 2 Nivåkod: BYGK2N0 200 poäng**Centralt innehåll**

Undervisningen i ämnet *Byggkunskap* på nivå 2 ska behandla följande centrala innehåll, se tabell.

I den högra spalten ser du var i boken Bygg och anläggning du kan hitta respektive innehåll. Finns det i boken Fastighetsskötsel står det "Fastighet" och finns det i lärarwebben står det "Webb". Det i målen som är rödmarkerat fattas för närvarande i förlagets läroböcker.

<i>Byggprocessen och byggarbetsplatsen</i>	
Fördjupning i vanligt förekommande arbetsområden inom husbyggnad, till exempel specialyrken inom husbyggnad samt fack- och detaljhandel inom yrkesområdet.	<i>Fördjupning kap 2–5.</i>
Vanliga arbetsprocesser och metoder när det gäller husbyggnad, till exempel inom betongarbete, murning, plattsättning och träarbete.	<i>Kap 2–5.</i>
Resursanvändning som har betydelse för hållbar utveckling och företagets lönsamhet, till exempel hantering av material, förvaring, minimering av spill samt sortering av byggavfall.	<i>Kap 7.</i>
Studiebesök, till exempel i anslutning till olika byggarbetsplatser och i kulturhistoriska byggnader.	<i>Praktisk lektion.</i>
Översiktligt om underhåll av byggnader samt hur skador kan förebyggas och åtgärdas.	<i>Fastighet kap 5–7.</i>
Hur arkitektur och estetiska värden kan tillvaratas i samband med nyproduktion , ombyggnation och restaurering.	<i>Fastighet fördjupning kap 1.</i>
Översiktligt om lagar och andra bestämmelser som gäller på en byggarbetsplats, till exempel arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter.	<i>Kap 9.</i>
<i>Planering och utförande</i>	
Informationssökning för att lösa arbetsuppgifter.	
Tolkning och framställning av ritningar och arbetsbeskrivningar med måttsättningar, symboler och skalor. Ritningars och arbetsbeskrivningars betydelse i arbetsprocessen.	<i>Fördjupning kap 2–5.</i>
Metoder för att identifiera felkällor i arbetsprocessen.	
Planering av arbetsuppgifter utifrån en arbetsbeskrivning eller ritning, till exempel beräkning av tids- och materialåtgång.	<i>Fördjupning kap 2–5.</i>

Tillverkning av vanligt förekommande konstruktioner av trä, murverk eller betong samt läggning av marksten. Måleriarbete inomhus och utomhus.	<i>Kap 2–5 + fördjupning.</i>
Riskbedömningar för att förebygga olyckor och ohälsa, däribland bedömningar av hälsorisker, risker för olycksfall och brand samt risker med arbete på hög höjd.	<i>Kap 8.</i>
Problemlösning i samband med arbetsuppgifterna.	<i>Praktiska uppgifter webb.</i>
Utvärdering av utfört arbete och användning av utvärderingar i förbättringsarbete.	
Dokumentation och egenkontroll före, under och efter utfört arbete.	
Nödlägesrutiner vid krissituationer och olycksfall, däribland L-ABC (livsfarligt läge – andning, blödning, cirkulation) och HLR (hjärt-lungräddning) samt brandbekämpning.	<i>Fördjupning kap 8 + webb kap 8.</i>
<i>Hantering av material och verktyg</i>	
Val, användning och vård av verktyg och utrustning för arbetsuppgiften. Verktygens och utrustningens funktion och användningsområden.	<i>Kap 6 + fördjupning.</i>
Val av arbetssätt för att förebygga olycksfall och tillbud, till exempel vid arbete på hög höjd, vid brandfarliga arbeten och vid hantering av brandfarliga varor.	<i>Kap 8 + fördjupning.</i>
Användning av personlig skyddsutrustning och ergonomiska hjälpmedel, till exempel för att hindra fall och minska påverkan av buller, damm och vibrationer samt för att undvika felaktiga arbetsställningar.	<i>Kap 8 + fördjupning kap 6, 8.</i>
Val, hantering och bearbetning av olika typer av byggnadsmaterial, däribland förvaring , återvinning och källsortering enligt materialens säkerhetsdatablad . Olika byggmaterial samt deras användningsområden, egenskaper och funktion.	<i>Kap 2–5, 7 + fördjupningar.</i>
<i>Samverkan och kommunikation</i>	
Facktermer inom yrkesområdet, till exempel begrepp för verktyg, maskiner, material och arbetsmetoder.	<i>I början av varje kap + webb.</i>
Faktorer som påverkar den sociala arbetsmiljön, däribland bemötande och språkbruk.	<i>Kap 8 + Fastighet kap 2.</i>

Samverkan och kommunikation på arbetsplatsen samt med kund eller beställare.	<i>Kap 8 + Fastighet kap 2.</i>
--	-------------------------------------